

13. september 2006

Sagsnr.: 320495
Dok.nr.: 1935014

/CKL

Bilag A

Økonomiske konsekvenser ved tidlige forebyggende hjemmebesøg

Dette notat beskriver, om der rent lovgivningsmæssigt er et problem ved at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til ældre med anden etnisk baggrund end dansk, hvilke erfaringer andre kommuner har med en lignende indsats, hvordan forebyggende hjemmebesøg administreres i dag samt hvad de økonomiske konsekvenser er ved 1) At tilbyde forebyggende hjemmebesøg til borgere med anden etnisk baggrund end dansk fra de er 60 og 2) At tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle borgere i kommunen fra de er 60 år.

1. Baggrund

Der er i sundhedspolitikken stillet et forslag om at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til borgere med anden etnisk baggrund end dansk, fra de er 60 år¹. Undersøgelser viser, at borgere med anden etnisk baggrund end dansk føler sig ældre tidligere end etniske danskere. At hårdt fysisk arbejde i oprindelseslandet og et hårdt liv med flugt og migration sætter sig spor. At ensomhed og manglende kontakt med omverdenen er særlig udbredt blandt ældre etniske minoriteter udenfor arbejdsmarkedet.

Undersøgelser om forebyggende hjemmebesøg til ældre over 75 år, tyder på at de kan forbedre ældres funktionsevne, reducere dødelighed og indflytning på plejehjem. Det ser ud til, at indsatsen er omkostningsneutral. Vidensgrundlaget er på flere områder spinkelt, og der er behov for yderligere evidens for endeligt at konkludere på effekten af forebyggende hjemmebesøg.

Som led i drøftelsen af Sundhedspolitikken i Sundheds- og Omsorgsudvalget har udvalget foreslået, at der skal tilbydes forebyggende hjemmebesøg til *alle* borgere fra de er 60 år – uanset etnisk oprindelse, da forslaget om at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til borgere med anden etnisk oprindelse end dansk kan ses som positiv særbehandling.

2. Lovgivning

I dag tilbyder kommunen alle borgere to årlige forebyggende

---

¹ Ældre etniske minoriteter med anden baggrund end dansk defineres i dette notat som indvandrere og efterkommere af indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Sundhedsstaben

Sjællandsgade 40
2200 København N

Telefon
35 30 35 30

Telefax
35 30

Direkte telefon
35 30 35 36

E-mail
Charlotte.klinker@suf.kk.dk

www.kk.dk

hjemmebesøg, fra de er 75 år.

Hvis borgere med anden etnisk baggrund end dansk tilbydes forebyggende hjemmebesøg, fra de er 60 år gamle, kan der være tale om forskelsbehandling i forhold til etniske danskere. Det er derfor relevant at undersøge, om dette tilbud er i strid med lovgivningen.

Den relevante lovgivning er beskrevet i lov om etnisk ligebehandling, der har til formål at forhindre forskelsbehandling og at fremme ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse. I lovens § 4 fremgår det dog, at loven ikke er til hindring for, at specifikke foranstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper knyttet til etnisk oprindelse iværksættes eller opretholdes.

Juridisk Sekretariat vurderer, at forebyggende hjemmebesøg for borgere med anden etnisk baggrund end dansk fra de er 60 år er omfattet af ovenstående undtagelsesbestemmelse og *dermed ikke er i strid med loven*.

Rent praktisk kan forslaget gennemføres ved at etniske borgere identificeres ved hjælp af data-udtræk på den pågældende aldersgruppe opdelt på oprindelsesland. Dette kan p.t. lade sig gøre, da langt de fleste ældre borgere med anden etnisk baggrund end dansk er født i et andet land end Danmark.

3. Erfaringer fra andre kommuner

Seks kommuner² har i 2004 – 2006 deltaget i et projekt igangsat af Socialministeriet om tidligere forebyggende hjemmebesøg til borgere med anden etnisk baggrund end dansk. Erfaringerne er opsummeret i 10 centrale opmærksomhedspunkter, som andre kommuner kan bruge i deres arbejde med ældre etniske borgere. Erfaringerne siger bl.a., at der ikke efter to samtaler kan aflæses en direkte effekt, men at samtalerne har flere virkninger, der tjener et forebyggelsesøjemed.

Siden 2003 har der været et projekt i gang i Odense Kommune, der tilbyder forebyggende hjemmebesøg til ældre med anden etnisk baggrund end dansk i Vollsmose. Det forventes, at tilbuddet gøres bydækkende og permanent fra d. 1. januar 2007.

4. Forebyggende hjemmebesøg i dag

Pensions- og Omsorgskontorerne i de enkelte lokalområder har ansvaret for at planlægge og gennemføre de forebyggende hjemmebesøg.

En forebygger skal gennemføre omkring 550 forebyggende hjemmebesøg om året foruden at deltage i andre aktiviteter, fx tage

---

² Ballerup, Esbjerg, Helsingør, Holbæk, Nakskov og Roskilde. Odense har fulgt projektet og bidraget med erfaringer.

initiativ til forebyggende og sundhedsfremmende gruppeaktiviteter for ældre i lokalområdet. Omkring 30 % af det tilbudte antal besøg blev gennemført i 2005.

Budgettet for de forebyggende hjemmebesøg er i 2006 13,8 mio. kr.

5. Økonomi ved oprettelse af tilbud om ét årligt forebyggende hjemmebesøg i forskellige målgrupper

At tilbyde forebyggende hjemmebesøg til borgere, fra de er 60 år, er en udvidelse af de eksisterende tilbud. Nedenstående beregninger skal derfor ses i tillæg til de forebyggende hjemmebesøg, som allerede tilbydes alle ældre borgere to gange om året fra de er 75 år.

5.1. Bydækkende tilbud til etniske minoriteter

Der var pr. 1. januar 2006 ca. 3400 borgere med anden etnisk baggrund end dansk i alderen 60-74 år. Dette tal forventes at stige i de kommende år, da der ca. er 5.300 borgere med anden etnisk baggrund end dansk i aldersgruppen 50-59 år.

Erfaringer viser, at en stor andel af de ældre etniske borgere ikke kan tale dansk, og der vil derfor være behov for tolkebistand ved en del af besøgene. Derudover stilles der krav til forebyggerne om at de har indsigt i de ældres kultur. Besøgene vil formodentlig tage længere tid at planlægge og gennemføre end de almindelige forebyggende hjemmebesøg.

I nedenstående beregning antages det derfor, at en forebygger for etniske ældre ikke kan gennemføre 550 besøg om året men i stedet 400 besøg om året.

Økonomi:

2,6 medarbejdere a 350.000	910.000
Tolkning og udviklingskonsulent	800.000
I alt	1.710.000 pr. år

5.2. Bydækkende tilbud til alle

Pr. 1. januar 2006 var der knap 48.000 borgere i alderen 60-74 år.

Samme antagelse om en deltagelsesprocent på 30 % er gjort gældende. Da de etniske ældre udgør en meget lille gruppe af alle ældre, antages det, at forebyggerne vil kunne gennemføre ca. 550 besøg om året svarende til det nuværende niveau.

Økonomi:

26 medarbejdere a 350.000	9.100.000 pr. år
---------------------------	------------------